

**R. P. Georgii de Rhodes Avenionensis S. J. disputationum
theologiae scholasticae tomus ...**

Rhodes, Georges de

Lugduni, 1661

Sectio II. An & quomodo mereamur gratiam sanctificantem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-81987](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-81987)

De Merito ut est effectus Gratiae Christi. 519

perseuerantiae aut etiam gratiam ullam efficacem, secundum potentiam ordinariam, secundum autem potentiam absolutam posset quilibet iustus condigne mereri gratiam perseuerantiae finalis & mortem in statu diuinæ amicitiae.

Pars prima probatur. Primam partem de congruo merito & non infallibili gratiae huius congruæ tradit Augustinus *lib. de bono perseuer. cap. 17.* & cum eo omnes Theologi, videturque indicari à S. Petro, *Satagite ut per bona opera certam vestram vocationem faciatis*, per bona enim opera & crebras orationes impetrari potest à Deo ut in ultimo instanti vitæ gratiam talem habeamus ut per illam vincantur infallibiliter omnes daemonum insultus & motus concupiscentiae: duo enim videntur exigi ad obtinendum tantum hoc donum. Primum, singularis Dei protectio impediens & auertentis omnia quæ impellere possent ad malum, auertendo videlicet molestas cogitationes, & prauos motus, coercendo Dæmones, ne noceant. Secundum, necessaria est Dei motio & inspiratio incitans hominem ad bonum, & ad malis auertens. Hæc duo valde conueniens erat ut benè operando & sæpè postulando exorare à Deo possemus, exigebat enim hoc suauissima Dei gubernatio & amor in suos: exigebat etiam utilitas hominum, ut proposito illo præmio ad benè operandum, & ad instantè orandum acuerentur.

Pars secunda. Secunda pars quod donum hoc tantum nemo condigne mereri possit, omnibus Catholicis certa est, adeo ut plerique putent illam etiam esse de fide cum sæpè videatur in Scriptura significari & in Tridentino sess. 11. & 13. *Tene quod habes, & caue ne alius accipiat coronam tuam* Apocalypsis 3. *qui se existimat stare videat ne cadat* 1. ad Corinth. 10. *Cum timore & tremore salutem vestram operamini*, Philippensium 2. docetur à S. Thoma *quæst. 114. art. 9.* Bellarmino *lib. 5. de Iustificazione cap. 22.* Suarez *lib. 12. cap. 26.* Caietano, Valentia, Conrado.

Probatur. Ratio autem euidens est, quia si per bona opera quæ homo iustus elicit, mereretur infallibiliter & condigne auxilia efficaciter præsertim ad perseuerandum, sequeretur quod quilibet semel iustificatus & post acceptam iustitiam benè operans, nunquam deinceps malè ageret neque damnaretur, si enim mereretur infallibiliter gratias efficaces ad benè operandum ad vitandum peccatum & moriendum in gratia certè nunquam amplius malè ageret, neque de facto damnaretur, consequens illud falsum & absurdum est, ergo nullus infallibiliter meretur gratias efficaces, neque donum perseuerantiae. Quæ ratio ut vides demonstratiua est conclusitque quod gratiam efficacem Deus non proposuit in præmium vilius boni operis à nobis elicit: tamen certum est quod potuit illam proponere in præmium, bona enim opera nostra ex se sunt proportionata cum auxiliis illis efficacibus, ergo acceptare illa opera Deus potest præsertim cum auxilium efficax entitatiuè nihil habeat quo superet auxilium sufficiens.

Solutio primæ difficultatis. Ad primam ergo Respondeo proportionem operis cum præmio non sufficere ad meritum, nisi Deus acceptet illa ad tale præmium, opera verò nostra non acceptauit Deus ad merendas gratias efficaces, quibus perseueraretur in finem sine peccato, imò nec ad merendas vllas gratias efficaces, ut conuincere videtur allata ratio, quas propterea nunquam Deus dat nisi ex misericordia, unde meritò dictum est ab Apostolo *cuius vult miseretur* id est vocat efficaciter. Esto maius sit augere gratiam quam illam conseruare, Deus tamen acceptat actus nostros ad condigne promerendum augmentum gratiae, non acceptat ad perseuerandum in gratia vsque in finem. De merito autem per peccatū interrupto dicitur statim.

Ad secundam Respondeo illum qui habet gratiam efficacem ad non peccandum posse tamen peccare, quamuis infallibiliter non sit peccaturus Deus potest velle auxilium efficax, etiam ut efficax in actu secundo, eodem modo quæ prædefinire potest actum liberum, cum conditione scilicet aliqua saltem virtuali. Verum est quod nemo sibi mereri potest vel alteri auxilium congruum ad resurgendum à peccato, quia solius est hominis Dei satisfacere: potest autem mereri auxilium ad abstinendum à peccatis, quia sine satisfactione tale auxilium obtineri potest.

Ad tertiam Respondeo esse impossibile simpliciter ut aliquis ita mereatur perseuerantiam finalem, ut illud meritum non impediatur per peccatum mortale subsequens, quia certum est quod per peccatum omnia prorsus merita extinguuntur sicque fieri non potest ut Deus teneatur dare homini tanquam præmium gratiam efficacem in articulo mortis, si post bonum opus, peccauerit, quia per peccatum amittit totum ius ad gratiam & gloriam.

SECTIO II.

An & quomodo mereamur gratiam sanctificantem.

Distingui similiter hinc potest prima gratia sanctificans, siue illa iuncta sit cum remissione peccati ut sit in nobis, siue non præcedat vllum peccatum ut in Angelis primis parentibus & Virgine immaculata: Deinde augmentum gratiae, postremò consummatio & perseuerantia gratiae vsque in finem. Quæ omnia ex hæcenus dictis perspicua sunt & hic obiter tantum iudicanda.

Certum enim primò sit, quod primam gratiam iustificantem siue iuncta sit cum remissione peccati mortalis, siue non sit, nemo vnquam mereri condigne potest vel sibi, vel alteri habenti peccatum, etiam per potentiam Dei absolutam. Ita communius censent Theologi quorum plerique tenent hoc esse certum ex Fide: negare tamen videntur omnes qui cum Vasque putant contritionem & dilectionem super omnia sanctificare formaliter, putant enim eum qui amat, ita per amorem illum dignificari ut mereatur condigne gratiam, quod reicitur communiter, quia manifestè dicit Apostolus Roman. 3. *Iustificati gratias per gratiam ipsius*, & definitur satis apertè in Trident. sess. 6. cap. 8. & probatur, quia omne meritum condignum necessario præsupponit gratiam, sed optus meritum quod causat primam gratiam habitualement, non præsupponit gratiam habitualement, ergo non potest per illam dignificari, ergo nullum opus bonum potest condigne mereri primam gratiam sanctificantem: Valletque hinc omnino ratio facta pro merito primæ gratiae actualis: possumus autem congruè primam hanc sanctificationem, quia non requiritur ad meritum congruum ut opus dignificetur per gratiam. Similiter ergo nemo mereri condigne potest remissionem peccati mortalis, sed tantum congruè: remissionem autem peccati venialis mereri etiam condigne possumus sed indirectè tantum ut dictum est cum agerem de satisfactione Christi.

Certum est secundò, neminem esse iustum qui per singula sua opera supernaturalia interna & externa non mereatur de condigno augmentum gratiae inherens. Ita tanquam certum ex fide Catholici omnes supponunt dicente Apostolo Roman. 6. *Liberati à peccato serui autem facti Deo, habetis fructum vestrum in sanctificationem, finem verò vitam æternam*, & definitur in Tridentino sess. 6. cap. 10. & Canone 32. Ratio autem est, quia in operibus illis iustorum omnes reperiuntur conditiones meriti condigni. Prima ex parte Dei

Tertium.

Gratia augmentum & perseuerantia illius.

Iustum meriti de condigno gratiae augmentum probatur.

Dei acceptatio est & promissio, quàm ab initio Scripturæ usque ad finem habemus consignatam, ut abundemus in omni opere bono sciētes quod labor noster non erit inanis in Domino, numerat videlicet Deus capillos capitis iustorum, obseruat suspiria cordis, labiorum motus, scribit omnia in libro rationum, redditurus in fine mercedem pro singulis: quæ certè Dei misericordia incredibiliter consolatur, & stimulat credentes in eum qui dabit coronam pro cinere, oleum gaudij pro luctu, & pallium laudis pro spiritu mœoris. Secundò, ex parte operantis reperitur dignitas gratiæ, quæ ad similitudinem quandam diuinæ nobilitatis eleuat operantem. Tertiò, ex parte operis reperitur æqualitas cum sint actus positiui, honesti, supernaturales, neque sæpè desit imperium charitatis cum qua Spiritus Sanctus semper diffunditur in cordibus, reddens testimonium Spiritui eorum quod sunt Filij Dei.

Denique de conseruatione ac perseuerantia gratiæ usque in finem nihil habeo quod addam iis quæ nuper dicta sunt sectione præcedenti.

SECTIO III.

An & quomodo mereamur gloriam beatitudinis æternæ.

Beatitudo
per bona
opera.

Certum est primò, quod iustus per opera sua bona, sic meretur gratiam quæ Dei euadat amicus & filius, ut eodem etiam tempore mereatur æternam beatitudinem tum essentialē, tum accidentalem. Ita enim pollicentur Scripturæ omnes, *Quod qui seminat in spiritu, de spiritu metet vitam æternam: & cum probatus fuerit accipiet coronam vitæ quam repromisit Deus.* Sic etiam definit Tridentinum sess. 6. c. 16. & Can. 32. Probantque omnia quæ initio disputationis dicta sunt ad probandam existentiam meriti, eò enim spectabant omnia ut certò persuaderent tanti esse apud Deum opera bona filiorum suorum, ut nihil minus proponat illis in mercedem, quam se ipsum in gloria possidendum, *Plantabis eos in loco hereditatis tuæ firmissimo habitaculo tuo.* De quo loco Deuteron. pulchrè disserit Philo in libro *quis diuinorum bonorum heres.*

Certum est secundò, quod iustus quoties iustificatur extra Sacramentum ex opere operantis condignè meretur primam gloriam, id est eam beatitudinem ad quam acceptatur per gratiam quam tunc acquirit. Ita communius docent Theologi ferè omnes, quibus repugnant Vega, Lorca, & Paludanus nitunturque ratione non contemnenda, quia scilicet non meretur ille qui iustificatur, sanctificantem gratiam nisi congruè, ergo non meretur etiam nisi congruè gloriam ad quam acceptatur per illam gratiam, persona enim indigna, nihil meretur condignè.

Contraria tamen sententia communior est & verior, quia quoties Scripturæ, Concilia, & Patres inculcant nos mereri gloriam per actus bonos indifferenter loquuntur de tota gloria, non autem de solo illius augmento, Coloss. 3. *Scientes quod à Domino accipietis retributionem hereditatis, Domino Christo seruite:* & Tridentinum sess. 6. Can. 32. dicit iustificatum bonis operibus quæ ab eo per gratiam Dei sunt verè mereri augmentum gratiæ, vitam æternam ab augmento gloriæ, si ergo concluditur ex eo loco

quod condignè meremur augmentum gratiæ, concludi etiam debet quod totam mereamur gloriam. Deinde à priori ratio est, qui si quid impediret condignum meritum primæ gloriæ, non aliud esset quàm indignitas personæ operantis quæ gratia caret tunc cum operatur: sed hoc non obstat, quia eo instanti naturæ quo peccator per bonum opus meretur gloriam, iam prius natura gratiam habet, ergo quamuis per tale opus non mereatur gratiam nisi congruè, gloriam tamen quæ illi responderet meretur condignè cum priusquam mereatur gloriam, iam censetur dignificatus esse per gratiam.

Ex quo soluitur argumentum quod proponebatur, fateor enim eum qui iustificatur congruè solum mereri gratiam, quia meritum gratiæ est à persona indigna cum non supponat subiectum iam dignum, meritum autem gloriæ præsupponit gratiam iam datam, opus ergo illud prout est meritum gratiæ est à persona indigna, prout autem est meritum gloriæ est à persona digna & sancta, idè est meritum condignum cuius omnes conditiones in illo actu reperiuntur. Dixi tamen quando iustus extra Sacramentum ex opere operantis iustificatur, si enim ex opere operato per Sacramentum iustificetur tunc nullo modo condignè vel congruè primam gloriam meretur: opus enim operatum meritum non est ipsius operantis ut patet.

Certum est tertiò, quod iustus condignè meretur augmentum gloriæ, totamque gloriam non solum essentialē, sed etiam accidentalem, coniunctim enim meretur utramque & gloriam accidentalem meretur ut aliquid connaturaliter sequens gloriam essentialē. Neque obstat quod gloria essentialis exhaurit meritum totum boni operis, ex eo enim concludi similiter posset quod non idem illud opus mereri posset gratiam: exhauritur ergo totus valor meritorius gloriæ essentialis, circa gloriam essentialē, non prout est meritorius gratiæ, vel gloriæ accidentalis, unde per opera bona illam etiam meremur, verbi gratiæ, aureolas & alia omnia quæ complent statum beatificum, qui finis est vltimus & corona bonorum operum ac totius gratiæ.

Certum est quartò, quod iustus in cælo nullum omnino habiturus est gradum gloriæ quem habere non meruerit in hac vita vel ex opere operantis per actus suos bonos, vel ex opere operato per Sacramenta: quia scilicet gloria respondebit gratiæ, nemo autem gratiam habiturus est in patria quam non obtinuerit in via, vel per bonos actus, vel per Sacramenta, ergo neque habiturus est in patria ullam gloriam. Quæ ratio mihi videtur grauissima etiam si sola esset, addit autem plurima & optima eam in rem Suares, lib. 12. cap. 31. neque tanti est axioma illud vulgare Theologorum: *Quod Deus infra condignum pœnas erogat, præmia supra condignum retribuit:* Potest enim Germanus hic esse sensus axiomatis quem habent verba illa Pauli: *Non sunt condigna passionibus huius temporis.* Significatur enim quod si opera bona iustorum considerarentur purè in se ipsis seclusâ Dei promissione, ac gratiâ etiam præueniente ac subsequente certè non essent æqualia, cum sint momentanea & leuia, operentur autem æternum gloriæ pondus. Et hæc de gratia dicta sunt satis per Dei gratiam ad Dei gloriam.